

شیعیان در زمان غیبت امام عصر (عج) چه وضعیتی دارند؟

از امیر مؤمنان (ع) نقل است که رسول خدا (ص) فرمود: «ای ابا الحسن بر خدا محقق است این که اهل ضلال (گمراهان) را به بهشت داخل نماید» منظور رسول خدا (ص) از این گفتار، مؤمنانی هستند که در زمان فتنه (فساد) بر امامت امام غایب و پوشیده شده از چشمها، پابرجا بمانند، کسانی که به امامت امام زمان (ع) اقرار کنند و به ریسمانش چنگ زنند و منتظر ظهورش باشند.

از امیر مؤمنان (ع) نقل است که رسول خدا (ص) فرمود: «ای ابا الحسن بر خدا محقق است این که اهل ضلال (گمراهان) را به بهشت داخل نماید» منظور رسول خدا (ص) از این گفتار، مؤمنانی هستند که در زمان فتنه (فساد) بر امامت امام غایب و پوشیده شده از چشمها، پابرجا بمانند، کسانی که به امامت امام زمان (ع) اقرار کنند و به ریسمانش چنگ زنند و منتظر ظهورش باشند. آنان که صبر در مصایب دوران غیبت دارند و تسلیم اوامر ائمه دین هستند و در اطلاع از وضعیت امام غایبشان دچار گمراهی شدند.

حضرت امیر (ع) می فرماید: دلیل صحت این تفسیر این است که اگر خداوند، خورشید را که برای شناختن اوقات نماز، راهنما قرار داده است، در پشت پرده قرار دهد در آن صورت برای مردم وجوب نماز خواندن در اول وقت موسع (آزاد) می شود تا برای ایشان، با برآمدن آفتاب وقت شناخته شود و یقین کند که ظهر شده است.

به همین نحو است برای کسی که منتظر خروج امام و چنگ زده به امامتش باشد، عمل به واجبات خداوند برایش موسع است و با (رعایت) حدودش از او پذیرفته و از معنای آن چه که بر او واجب شده است، بیرون نمی شود، پس او صبرکننده و تحمل شونده ای است که غیبت امامش برایش ضرر نمی رساند. (۱)

امیر مؤمنان (ع) می فرماید: در میان پرندگان مانند زنبور عسل باشید. همه پرنده ها او را ناتوان می شمارند و اگر پرنده ها بدانند در جوف آن ها چه برکتی نهفته است، این رفتار را به آن ها روا نمی دهند! (شما هم با) مردمان با زبان و بدن ها، هایتان به هم بیونید و معاشرت کنید، اما با دل ها و رفتارشان از آن ها دوری کنید. قسم به کسی که جان من در دست (قدرت) اوست! آن چه را که دوست می دارید، به آن نمی رسید (ظهور امامتان را نمی بینید) تا به روی همدیگر آب دهان بیندازید و تا بعضی بعضی دیگر (یکدیگر) را دروغ و گوی بنامید و تا از شما - شیعیان - نماند، مگر مانند سرمه در چشم و نمک در طعام. به زودی به شما مثلی می زنم، مثل مردی را که طعامی (حبوباتی) داشته باشد و آن را تصفیه و پاک کند و بعد آن را در خانه ای جا دهد و تا خدا خواهد مدتی صبر کند و دوباره به سوی آن طعام برگردد و ببیند سوس افتاده است، باز آن را تمیز نماید و تصفیه کند و سپس به خانه برگرداند، باز آن را بیرون نموده و ببیند مقداری از آن را بید زده است و هم چنین این کار را تکرار نماید تا از آن مقدار اندکی بماند که دیگر آفت نتواند به آن ضرر برساند، شما نیز چنین هستید (آن قدر تصفیه و غربال می شوید) تا از شما نماند مگر گروه کمی که هیچ فتنه ای نتواند (آن ها را از راه حق منحرف نماید) و به آن ها ضرر برساند. (۲)

جعفی گوید: به امام باقر علیه السلام گفتم فرج چه زمانی خواهد بود، فرمود: هیهات، هیهات! فرج ما نخواهد شد (سه بار فرمود) تا شما غربال شوید باز غربال شوید و باز غربال شوید، تا کدرها برود و صاف و بماند. (۳)

محمد بن منصور از پدرش نقل می کند که گروهی خدمت امام صادق (ع) نشستند بودیم و صحبت می کردیم که ایشان به ما فرمودند: «چه می گوید؟» و به اصطلاح کجای کار هستید؟ - هیهات! هیهات! نه به خدا قسم، آنچه چشم انتظار آن هستید نخواهد شد مگر اینکه غربال شوید، نه به خدا قسم، آنچه چشم انتظار آن هستید نخواهد شد مگر اینکه مؤمن و متزلزل شما - از هم جدا شوند، نه به خدا قسم آنچه چشم انتظار آن هستید نخواهد شد مگر اینکه آزمایش شوید؛ نه به خدا قسم، آنچه چشم انتظار آن هستید نخواهد شد مگر بعد از اینکه ناامید شوید، نه به خدا قسم، آنچه چشم انتظار آن هستید نخواهد شد مگر بعد از آنکه شقی و بدبخت به شقاوتش برسد و سعید و نیک انجام به سعادتش دست یابد. (۴)

محمد بن ابی نصر می گوید: «امام موسی کاظم علیه السلام فرمود: بدانید که به خدا قسم، آنچه چشم انتظار آن هستید نخواهد شد مگر آنکه - مؤمن و متزلزل - از هم جدا شوند، مورد آزمایش قرار گیرید تا اینکه جز افراد بسیار نادری از شما باقی نماند»؛ آنگاه آیاتی از قرآن تلاوت فرمود که: (ام حسبتم ان تتركوا و لما يعلم الله الذين جاهدوا منكم)، (۵) (و يعلم الصابرين)، (۶) آیا پنداشتید که بدون مشخص شدن مجاهدان و استقامت

کنندگان، - از شما دست برداشته می شود؟(۷) (raquo;

امام رضا(ع) از پدران بزرگوارش از امیر المؤمنین نقل می کند که فرمود: «...در دوران غیبت، جز دینداران ناب که یقین در جانیشان رسوخ کرده و خداوند از آنان بر ولایت ما پیمان گرفته و ایمان را در جانیشان ثابت کرده و به دم الهی یاریشان نموده است، کسی بر اعتقاد خود، استوار نخواهد ماند.& (۸) (raquo;

اسحق بن سعد اشعری می گوید: امام عسکری(ع) فرمود: «به خدا قسم غیبتی خواهد داشت که جز آنها خداوند در اعتقاد به امامت او استوارشان کرده و برای دعا در تعجیل فرجش موفقشان کرده، کسی دیگر، از نابودی رهایی نخواهد یافت.& (۹) (raquo; به آن حضرت عرض کردم: «یا بن رسول الله! آیا غیبتش به طول می انجامد؟& (۱۰) (raquo; فرمود: «آری به خدا قسم، تا آن قدر به درازا می کشد که بیشتر معتقدان به او از اعتقادشان بر می گردند و جز آنها که خداوند درباره& (۱۱) (raquo; ولایت ما از آنها پیمان گرفته و ایمان را در قلبشان راسخ کرده و به دم الهی یاریشان کرده است کسی دیگر بر اعتقاد به او باقی نخواهد ماند.& (۱۲) (raquo;

منابع:

۱- بحار الأنوار: ۵۲/۱۴۳ ب ۲۲ ح ۶۱ از تفسیر نعمانی

۲- سیمای جهان در عصر امام زمان عج ج ۱ ص ۵۹۱-۵۹۰ به نقل از غیبت نعمانی: ص ۸ و ۱۱۲؛ بحار الأنوار: ۵۲/۱۱۵ ب ۲۱ ح ۳۷ از غیبت نعمانی؛ بشارة الإسلام: ص ۵۲؛ الزام الناصب: ص ۸۰؛ یوم الخلاص: ص ۱۸۸

۳- بحار ج ۵۲ ص ۱۱۳ ب ۲۱ ح ۲۸ از غیبت طوسی

۴- ظهور نور ص ۹۷ به نقل از اثبات& (۱۳) (raquo; الهداه، ج ۳، ص ۵۱۰، روایت ۳۲۹

۵- توبه: ۱۶- آیا گمان کردید که بدون آزمایش الهی و مشخص شدن مجاهدانتان، از شما دست برداشته می شود؟
۶- آل عمران: ۱۴۲

۷- ظهور نور ص ۹۷ به نقل از اثبات& (۱۴) (raquo; الهداه، ج ۳، ص ۵۱۰، روایت ۳۳۰

۸- همان ص ۴۶۴، روایت ۱۱۷

۹- همان ص ۴۷۹، روایت ۱۸۰